

RIKSADVOKATEN

Arbeids- og inkluderingsdepartementet

Deres referanse:

Vår referanse:

Dato:

22/1230 - 2 / HBH001

08.08.2022

Høring fra Arbeids- og inkluderingsdepartementet

Det vises til departementets oversendelse 22. juni 2022 med svarfrist 9. august 2022.

Statsadvokatembetene er egne høringsinstanser, og riksadvokaten har av den grunn ikke forelagt høringsnotatet for underliggende etat. Grunnet den korte høringsfristen har det vært begrenset hvor grundig en har hatt anledning til å gå inn i materien, og det gis fra riksadvokatens side kun noen korte bemerkninger.

Kommisjonens mandat innebærer at kommisjonen skal gjennomgå og vurdere "*alvorlige saker som omhandler ekstremisme*". I høringsnotatet er dette presisert slik at "*[i] alvorlighetskriteriet ligger det at kommisjonen ikke kan gå inn i saker med mindre saken har hatt alvorlige konsekvenser, for eksempel ved at den personen saken gjelder har begått eller forsøkt å begå alvorlige straffbare handlinger*". Videre fremgår det at dette *kan* gjelde saker om terrorhandlinger eller andre handlinger som faller inn under gjerningsbeskrivelsen i straffeloven kapittel 16, 17 eller 18. Men det heter videre at aktuelle saker ikke er begrenset til slike overtredelser, og dessuten at ikke alle overtredelsene av straffebudene i disse kapitlene vil være "*relevante*".

Riksadvokaten har forståelse for at kommisjonen må ha handlingsrom til sitt utforskende arbeid, og at lovgiver av den grunn ikke kan gå for langt i å regulere hvilke opplysninger den skal kunne innhente. Likevel er det ønskelig med enkelte presiseringer av hvilke saker som omfattes av utleveringsretten. Det er særlig ønskelig at departementet klargjør den nedre grensen for hva som er tilstrekkelig "*alvorlige*" straffbare handlinger. F.eks. bør det tas stilling til om kroppskrenkelse som anses grov fordi den er "*motivert av fornærmedes hudfarge, nasjonale eller etniske opprinnelse, religion*", jf. straffeloven § 272 første ledd bokstav e, omfattes. Videre bør det avklares om andre straffbare handlinger enn voldshandlinger, f.eks. hatefulle ytringer, jf. straffeloven § 185, kan omfattes. Det kan videre med fordel eksemplifiseres hvilke andre "*alvorlige konsekvenser*" de aktuelle sakene kan ha hatt enn det at gjerningspersonen har begått eller forsøkt å begå (tilstrekkelig alvorlige) straffbare handlinger.

I forarbeidene til lovene om informasjonstilgang m.m. for Barnevoldsutvalget og Partnerdrapsutvalget er det presisert at disse utvalgene burde "*unngå å gå inn i saker som er under pågående etterforskning av politiet, og at det i den grad det eksisterer tvilstilfeller så*

bør det være tjenesten selv, her politiet, som foretar en vurdering av om det er fornuftig å avgi opplysninger til utvalget". Videre heter det at utvalgene "skal ikke innhente opplysninger fra saker som er under etterforskning". Etter riksadvokatens syn bør tilsvarende unntak, eller i det minste tilsvarende oppfordring til kommisjonen om ikke å gå inn i straffesaker under etterforskning, inntas i innstillingen. En tilgang til og vurdering av saker som er under pågående etterforskning av politiet, vil kunne påvirke og i verste fall skade etterforskningen av en straffesak.

Runar Torgersen
førstestatsadvokat

Helene Bærug Hansen
statsadvokat

Dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ingen signatur